Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
RIMVYDAS NORKUS
prednesené 22. mája 2025[1]

Vec C-117/24

JYSK Kereskedelmi Kft.
proti
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva – Používanie, ako aj udržiavanie a vyhodnocovanie systému náležitej starostlivosti – Rozsah – Prístup hospodárskeho subjektu k systému jeho materskej spoločnosti“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ustanovení uvedených v článku 4 ods. 2 a 3 v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 995/2010[2]. V prejednávanej veci sa Súdny dvor bude musieť vyjadriť k rozsahu povinností, ktoré má hospodársky subjekt, ktorý uvádza drevo a výrobky z dreva na vnútorný trh prvýkrát, a najmä ak je tento hospodársky subjekt súčasťou skupiny spoločností.

I. Právny rámec

A. Nariadenie (EÚ) č. 995/2010

2. Článok 1 nariadenia (EÚ) č. 995/2010 s názvom „Predmet úpravy“ stanovuje:

„Týmto nariadením sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich drevo a výrobky z dreva na vnútorný trh prvýkrát, ako aj povinnosti obchodníkov.“

3. Článok 2 tohto nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

…

[1] Jazyk prednesu: francúzština.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 2010, s. 23).

b) ‚uvádzanie na trh' je dodávanie dreva a výrobkov z dreva, akýmkoľvek spôsobom a bez ohľadu na techniku predaja, prvýkrát na vnútorný trh na účely distribúcie alebo použitia v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne;…

c) ‚hospodársky subjekt' je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá uvádza drevo alebo výrobky z dreva na trh;

…"

4. Podľa článku 4 uvedeného nariadenia, nazvaného „Povinnosti hospodárskych subjektov":

„1. Uvádzanie na trh nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov, ktoré sú získané z takéhoto dreva, je zakázané.

2. Hospodárske subjekty uplatňujú pri uvádzaní dreva alebo výrobkov z dreva na trh náležitú starostlivosť. Na tento účel používajú rámec postupov a opatrení, ďalej len ‚systém náležitej starostlivosti', ako sa stanovuje v článku 6.

3. Každý hospodársky subjekt udržiava a pravidelne vyhodnocuje systém náležitej starostlivosti, ktorý používa, s výnimkou prípadov, keď používa systém náležitej starostlivosti vytvorený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8. Existujúci systém dohľadu podľa vnútroštátnych právnych predpisov a akýkoľvek dobrovoľný mechanizmus nepretržitého zabezpečenia informácií o pôvode, ktorý spĺňa požiadavky tohto nariadenia, sa môžu použiť ako základ systému náležitej starostlivosti."

5. Článok 6 toho istého nariadenia s názvom „Systémy náležitej starostlivosti" stanovuje:

„1. Systém náležitej starostlivosti uvedený v článku 4 ods. 2 obsahuje tieto prvky:

a) opatrenia a postupy zabezpečujúce prístup k informáciám o dodávke dreva alebo výrobkov z dreva, ktoré hospodársky subjekt uviedol na trh:

   – opis vrátane obchodného mena a druhu výrobku, ako aj bežného názvu druhu dreviny a prípadne jej plného vedeckého názvu,

   – krajinu ťažby a prípadne:

      i) región v rámci krajiny, kde sa drevo vyťažilo, a

      ii) povolenie na ťažbu,

   – množstvo (vyjadrené objemom, hmotnosťou alebo počtom jednotiek),

   – meno/názov a adresa dodávateľa hospodárskeho subjektu,

   – meno/názov a adresa obchodníka, ktorému bolo dodané drevo a výrobky z dreva,

– doklady alebo iné informácie, ktoré preukazujú súlad takého dreva a výrobkov z dreva s uplatniteľnými právnymi predpismi;

b) postupy hodnotenia rizika, ktoré hospodárskemu subjektu umožňujú analyzovať a hodnotiť riziko uvedenia na trh nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov získaných z takéhoto dreva.

V takýchto postupoch sa zohľadnia informácie uvedené v písmene a), ako aj relevantné kritériá hodnotenia rizika vrátane:

– zaistenia súladu s uplatniteľnými právnymi predpismi, ktorého súčasťou môže byť certifikácia alebo iné systémy overenia treťou stranou, ktoré sa vzťahujú na súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi,

– rozšírenosti nelegálnej ťažby dreva špecifického druhu dreviny,

– rozšírenosti nelegálnej ťažby dreva alebo nelegálnych postupov v krajine ťažby a/alebo v regióne v rámci krajiny, kde sa drevo vyťažilo vrátane zváženia rozšírenosti ozbrojeného konfliktu,

– sankcií uložených Bezpečnostnou radou OSN alebo Radou Európskej únie týkajúcich sa dovozu a vývozu dreva,

– zložitosti dodávateľského reťazca dreva a výrobkov z dreva;

c) s výnimkou prípadov, keď je riziko identifikované v rámci postupov hodnotenia rizika uvedených pod písmenom b) zanedbateľné, postupy na zmierňovanie rizika, ktoré pozostávajú zo súboru opatrení a postupov, ktoré sú vhodné a primerané na efektívne minimalizovanie takéhoto rizika, a ktoré môžu zahŕňať požiadavku na dodatočné informácie alebo dokumenty a/alebo požiadavku na overenie treťou stranou.

…“

6. Článok 7 nariadenia č. 995/2010, nazvaný „Príslušné orgány“, v odseku 1 stanovuje:

„Každý členský štát určí jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za uplatňovanie tohto nariadenia.

…“

7. V článku 8 tohto nariadenia s názvom „Monitorovacie organizácie“ sa uvádza:

„1. Monitorovacia organizácia:

a) udržiava a pravidelne vyhodnocuje systém náležitej starostlivosti, ako je uvedené v článku 6, a udeľuje hospodárskym subjektom právo používať ho;

b) overuje, či daný hospodársky subjekt používa jej systém náležitej starostlivosti správne;

c) prijíma primerané opatrenia, ak hospodársky subjekt nepoužíva jej systém náležitej starostlivosti správne, vrátane informovania príslušného orgánu v prípade významného alebo opakovaného nesprávneho používania systému zo strany hospodárskeho subjektu.

…“

8. Článok 10 nariadenia, nazvaný „Kontroly hospodárskych subjektov“, stanovuje:

„1. Príslušné orgány vykonávajú kontroly s cieľom overiť, či hospodárske subjekty spĺňajú požiadavky ustanovené v článkoch 4 a 6.

2. Kontroly uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s pravidelne prehodnocovaným plánom na základe prístupu založeného na posúdení rizika. Okrem toho sa kontroly môžu vykonávať, ak má príslušný orgán informácie, vrátane oprávnených obáv tretích strán, týkajúce sa dodržiavania tohto nariadenia zo strany hospodárskeho subjektu.

3. Kontroly uvedené v odseku 1 môžu okrem iného zahŕňať:

a) previerku systému náležitej starostlivosti vrátane hodnotenia rizika a postupov na zmierňovanie rizika;

b) previerku dokumentácie a záznamov, ktoré preukazujú riadne fungovanie systému náležitej starostlivosti a s ním spojených postupov;

c) náhodné kontroly vrátane auditov v teréne.

…“

B. Vykonávacie nariadenie č. 607/2012

9. Článok 5 vykonávacieho nariadenia č. 607/2012[3], s názvom „Vedenie záznamov zo strany hospodárskych subjektov“, stanovuje:

„1. Informácie o dodávkach hospodárskych subjektov stanovené v článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia [č. 995/2010] a uplatňovanie postupov na zmierňovanie rizika sa dokumentujú pomocou primeraných záznamov, ktoré sa uchovávajú počas 5 rokov a sprístupňujú príslušným orgánom na kontrolu.

2. V rámci uplatňovania vlastného systému náležitej starostlivosti musia byť hospodárske subjekty schopné preukázať, ako získané informácie skontrolovali podľa kritérií stanovených v článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia [č. 995/2010], ako sa dospelo k rozhodnutiu o prijatí opatrení na zmiernenie rizika a ako hospodársky subjekt určil stupeň rizika.“

[3] Vykonávacie nariadenie Komisie zo 6. júla 2012 o podrobných pravidlách v súvislosti so systémom náležitej starostlivosti a pravidelnosťou a povahou kontrol monitorovacích organizácií v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 177, 2012, s. 16).

II. Skutkové okolnosti sporu vo veci samej, prejudiciálna otázka a konanie na Súdnom dvore

10. JYSK Kereskedelmi Kft (ďalej len „JYSK Maďarsko“) je spoločnosť založená podľa maďarského práva, ktorá uvádza na trh drevo a výrobky z dreva a v tejto súvislosti dováža drevo a výrobky z dreva z tretích krajín. Je v úplnom vlastníctve svojej materskej spoločnosti LLG A/S (ďalej len „materská spoločnosť“), ktorá je registrovaná v Dánsku a pôsobí v oblasti predaja výrobkov z dreva. JYSK Maďarsko vykonáva dovoz samostatne bez účasti svojej materskej spoločnosti.

11. V priebehu roka 2023 Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Národný úrad pre bezpečnosť potravinového reťazca) (ďalej len „národný úrad“), ktorý je príslušným orgánom zodpovedným za uplatňovanie nariadenia č. 995/2010 v Maďarsku, vykonal v spoločnosti JYSK Maďarsko kontrolu najmä s cieľom overiť, či táto spoločnosť disponuje systémom náležitej starostlivosti (ďalej len „SNS“) v súlade s týmto nariadením. Pri tejto kontrole sa ukázalo, že JYSK Maďarsko používa SNS, ktorý vyvinula jej materská spoločnosť a ktorý je založený na analýzach rizík, ktoré vykonala tak materská spoločnosť, ako aj Preferred by Nature, monitorovacia organizácia v zmysle článku 8 uvedeného nariadenia. Materská spoločnosť má v Európe množstvo dcérskych spoločností, pričom všetky používajú ten istý SNS.

12. Rozhodnutím z 26. mája 2023 národný úrad konštatoval, že JYSK Maďarsko porušila nariadenie č. 995/2010, uložil jej pokutu a povinnosť zriadiť vlastný SNS z dôvodu, že nemala systém náležitej starostlivosti, ktorý by bol zriadený v jej vlastnom mene a osobitne vytvorený na činnosť, ktorú vykonáva, ani nepoužívala SNS zriadený monitorovacou organizáciou v zmysle článku 8 nariadenia č. 995/2010.

13. JYSK Maďarsko spochybňuje toto rozhodnutie na Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko), vnútroštátnom súde, ktorý v prejednávanej veci podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom tvrdí, že SNS, ktorý udržiava jej materská spoločnosť, možno považovať za jej vlastný systém. Nariadenie č. 995/2010 ukladá len povinnosť používať SNS, a nie povinnosť vytvoriť ho.

14. Národný úrad sa naopak domnieva, že hospodársky subjekt v zmysle nariadenia č. 995/2010 je povinný udržiavať SNS samostatne. Keďže materská spoločnosť zveruje svojim dcérskym spoločnostiam samostatné úlohy v oblasti dovozu, čo je prípad spoločnosti JYSK Maďarsko, ktorá sama priamo uskutočňuje dovoz do Európskej únie, toto nariadenie ukladá dcérskym spoločnostiam, a teda spoločnosti JYSK Maďarsko, konkrétne povinnosť udržiavať svoj vlastný SNS.

15. V tomto kontexte sa vnútroštátny súd pýta na rozsah povinnosti, ktorú má hospodársky subjekt v rámci SNS stanoveného nariadením č. 995/2010, a najmä či na splnenie tejto povinnosti stačí, aby hospodársky subjekt používal SNS na získavanie údajov, hodnotenie a zmiernenie rizika, pokiaľ ide o drevo a výrobky z dreva, ktoré uvádza na vnútorný trh prvýkrát, alebo či naopak takýto hospodársky subjekt musí mať SNS, ktorý zriadil vo vlastnom mene a ktorý je osobitne vytvorený pre činnosť, ktorú vykonáva.

16. Vnútroštátny súd uvádza, že vzhľadom na autonómnu povahu činnosti spoločnosti JYSK Maďarsko táto spoločnosť ako hospodársky subjekt v zmysle nariadenia č. 995/2010 podlieha povinnostiam v oblasti SNS. Vnútroštátny súd okrem toho uvádza, že pri kontrole nemeckej dcérskej spoločnosti materskej spoločnosti príslušný orgán zodpovedný za uplatňovanie tohto nariadenia v Nemecku dospel k záveru, že táto dcérska spoločnosť si splnila svoje povinnosti v oblasti SNS tým, že používa SNS udržiavaný materskou spoločnosťou.

17. Za týchto podmienok Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 4 ods. 2 a 3 [nariadenia č. 995/2010] v spojení s jeho článkom 6 ods. 1 vykladať v tom zmysle, že je s týmito ustanoveniami zlučiteľné, ak má hospodársky subjekt prístup k prvkom [SNS] uvedeným v článku 6 ods. 1 [tohto nariadenia], ktorý udržiava a vyhodnocuje jeho materská spoločnosť alebo ktorý používa jeho materská spoločnosť a ktorý bol vytvorený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8 a ktorý používa jeho materská spoločnosť?“

18. Návrh na začatie prejudiciálneho konania z 1. februára 2024 bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 14. februára 2024. Písomné pripomienky predložili národný úrad, žalovaný vo veci samej, maďarská a španielska vláda, ako aj Európska komisia. Tieto dotknuté osoby, ako aj žalobkyňa a žalovaná vo veci samej, sa zúčastnili aj na pojednávaní, ktoré sa konalo 26. februára 2025.

III. Analýza

19. Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či prax dcérskej spoločnosti, ktorá spočíva v prístupe k prvkom SNS stanoveným v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010, ktorý udržiava a vyhodnocuje jej materská spoločnosť alebo ktorý bol zriadený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8 a používaný touto materskou spoločnosťou, je v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z tohto nariadenia. Pýta sa teda na rozsah povinností, ktoré majú hospodárske subjekty a ktoré sú uvedené v článku 4 ods. 2 a 3 uvedeného nariadenia. Konkrétne sa pýta, či tento článok 4 ods. 2 a 3, ako aj článok 6 ods. 1 toho istého nariadenia ukladajú hospodárskym subjektom povinnosť mať SNS vo vlastnom mene a vytvorený osobitne pre činnosť, ktorú vykonávajú.

20. Treba poznamenať, že pojem SNS, z ktorého vychádza otázka položená vnútroštátnym súdom Súdnemu dvoru v prejednávanej veci, nie je v práve Únie definovaný. V tejto súvislosti článok 4 ods. 2 nariadenia č. 995/2010 stanovuje, že ide o rámec postupov a opatrení, ktorých kritériá sú vymenované v článku 6 ods. 1 tohto nariadenia. Zo spoločného výkladu týchto článkov teda možno vyvodiť, že ide o viacúrovňový prístup, prostredníctvom ktorého môžu hospodárske subjekty identifikovať a zmierniť riziko uvedenia nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov z takéhoto dreva na trh. Komisia vo svojom usmerňovacom dokumente k nariadeniu EÚ o dreve [4] dodáva, že tento viacúrovňový, zdokumentovaný a overený prístup zahŕňa kontroly a jeho cieľom je dosiahnuť v rámci podnikového procesu výsledok, ktorý je v súlade so zamýšľanými cieľmi.

21. Na pojednávaní však bolo objasnené, že SNS, ktorý vytvorila materská spoločnosť a poskytla ho svojej dcérskej spoločnosti, umožňoval prístup ku všetkým svojim prvkom v zmysle článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 a že materská spoločnosť vykonávala pre svoju dcérsku spoločnosť najmä hodnotenie a zmiernenie rizika. Na účely poskytnutia užitočnej odpovede na otázku položenú vnútroštátnym súdom teda pri skúmaní rozsahu povinností, ktoré hospodárskym subjektom vyplývajú z článku 4 ods. 2 a 3, ako aj článku 6 ods. 1 tohto nariadenia, zohľadním tieto objasnenia.

[4] Oznámenie Komisie – Usmerňovací dokument k nariadeniu EÚ o dreve, C(2016) 755 final z 12. februára 2016. Tento dokument, ktorý možno označiť ako „soft law“ alebo ako právne nezáväzné normy, však predstavuje užitočný odkaz na účely vykonávania a uplatňovania nariadenia č. 995/2010.

22. Podľa ustálenej judikatúry treba pri výklade ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen znenie tohto ustanovenia, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou. [5]

A. Doslovný výklad

23. Pokiaľ ide o znenie predmetných ustanovení, článok 4 ods. 2 nariadenia č. 995/2010 stanovuje, že na účely uplatňovania náležitej starostlivosti pri uvádzaní dreva alebo výrobkov z dreva na trh „používajú“ hospodárske subjekty SNS. Tento článok v odseku 3 stanovuje, že každý hospodársky subjekt „udržiava a pravidelne vyhodnocuje SNS, ktorý používa, s výnimkou prípadov, keď používa SNS vytvorený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8“.

24. Na úvod treba poznamenať, že zo znenia tohto článku 4 ods. 2 a 3 vyplýva, že hospodárskym subjektom, ktoré uvádzajú drevo a výrobky z tohto dreva na trh prvýkrát, sa ukladajú dva druhy povinností: na jednej strane povinnosť používať SNS, na druhej strane povinnosť udržiavať a vyhodnocovať ho. [6]

25. Prvá povinnosť používať SNS je spresnená v uvedenom článku 4 ods. 2, ktorý výslovne odkazuje na článok 6 nariadenia č. 995/2010 a uvádza prvky, ktoré musí tento SNS obsahovať. Zo spoločného výkladu týchto článkov vyplýva, že povinnosť používať SNS je neoddeliteľná od prijatia vhodných opatrení, ktoré sú založené na všetkých prvkoch tvoriacich SNS. V tejto súvislosti musia tieto opatrenia i) umožniť hospodárskemu subjektu prístup k informáciám týkajúcim sa dreva a výrobkov z dreva, ktoré uvádza na trh, ii) umožniť mu na základe týchto informácií vykonať analýzu a hodnotenie rizika, že nelegálne vyťažené drevo alebo výrobky pochádzajúce z tohto dreva nebudú uvedené na trh, a iii) umožniť mu, aby zmiernil takéto riziko, ak toto riziko nie je zanedbateľné. [7]

26. Okrem toho povinnosť používať SNS sa priamo týka jeho obsahu, teda konkrétnych prvkov, ktoré ho tvoria a ktoré sa logicky môžu líšiť v závislosti od obchodnej činnosti každého hospodárskeho subjektu. Dodávam, že vzhľadom na znenie týchto prvkov uvedených v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 musí byť SNS podľa môjho názoru spojený s obchodnou činnosťou, v rámci ktorej hospodársky subjekt uvádza na trh drevo alebo výrobky z takého dreva. Tieto prvky musia viesť najmä k posúdeniu a zmierneniu špecifického rizika, ktoré táto činnosť vyvoláva. [8]

[5] Rozsudok z 5. septembra 2024, W. GmbH (C-67/23, EU:C:2024:680, bod 70).

[6] Toto chápanie je potrebné na jednej strane z dôvodu samotnej štruktúry článku 4 nariadenia č. 995/2010, ktorý rozlišuje povinnosti v odsekoch 2 a 3, a na druhej strane z dôvodu odlišnej terminológie použitej na opis týchto povinností, ako bolo uvedené v tomto bode týchto návrhov.

[7] Článok 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010. V tejto súvislosti považujem za dôležité zdôrazniť, že tento článok 6 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s článkom 4 ods. 2 tohto nariadenia odkazuje na posúdenie a zmiernenie rizika na rozdiel od vyhodnocovania systému SNS uvedeného v článku 4 ods. 3 tohto nariadenia.

[8] Tento záver platí vzhľadom na znenie tohto článku 6, ktorý odkazuje na „informácie…o dodávke dreva alebo výrobkov z dreva, ktoré hospodársky subjekt uviedol na trh“, „postupy hodnotenia rizika, ktoré hospodárskemu subjektu umožňujú analyzovať a hodnotiť riziko uvedenia na trh nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov…“, teda činnosti súvisiace s obchodnou činnosťou uvádzania takého dreva alebo výrobkov z dreva na trh, vykonávanou týmto hospodárskym subjektom.

27. Naopak, druhá povinnosť týkajúca sa udržiavania a vyhodnocovania SNS sa podľa znenia článku 4 ods. 3 nariadenia č. 995/2010 uplatňuje na samotný rámec, do ktorého patria prvky SNS. Z dôvodu pravidelných hodnotení, ktoré ukladá, má táto povinnosť všeobecnejšie vplyv vo vzťahu k povinnosti uvedenej v článku 4 ods. 2 tohto nariadenia na samotné fungovanie SNS ako metódy [9], ktorá musí byť logicky prispôsobená obchodnej činnosti hospodárskeho subjektu.

28. Po tomto spresnení treba uviesť, že predmetné nariadenie nedefinuje pojmy „používať“, „udržiavať“ a „vyhodnocovať“ použité na opísanie povinností, ktoré ukladá hospodárskym subjektom. Z ich obvyklého významu v kontexte uvádzania dreva alebo výrobkov z takéhoto dreva na trh však vyplýva, že označujú činnosť uplatňovania, udržiavania a vyhodnocovania SNS.

29. Komisia najmä zdôrazňuje rozdiel medzi *udržiavaním* SNS, ktoré spočíva v zabezpečení dostupnosti opatrení a postupov stanovených v článku 6 nariadenia č. 995/2010, čo je povinnosťou hospodárskych subjektov, a *zriadením* tohto systému, ktoré nepatrí do ich pôsobnosti. [10] Národný úrad zase rozlišuje na jednej strane medzi *zriadením, uplatňovaním a pravidelným dohľadom* nad vlastným SNS a na druhej strane medzi *používaním* SNS vypracovaného monitorovacou organizáciou osobitne pre danú činnosť na trhu, ktorého správne používanie uvedená organizácia pravidelne kontroluje. Ako navyše vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, spoločnosti JYSK Maďarsko bolo okrem iného vytýkané, že nemá SNS zriadený vo vlastnom mene a osobitne vytvorený pre činnosť, ktorú vykonáva. [11]

30. V tejto súvislosti treba v prvom rade poznamenať, že povinnosť zriadiť SNS nie je ani stanovená, ani definovaná nariadením č. 995/2010, ktoré výslovne obmedzuje povinnosti hospodárskych subjektov v rámci SNS na jeho používanie, udržiavanie a vyhodnocovanie. [12] Z výrazov „používať“, „udržiavať“ a „vyhodnocovať“ nevyplýva, že zahŕňajú zriadenie SNS hospodárskym subjektom. Naopak, použitie výrazu „[SNS], ktorý používa [hospodársky subjekt]“, na rozdiel od výrazu „[SNS] zriadený monitorovacou organizáciou“ v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 995/2010, umožňuje zdôrazniť rozdiel, ktorý existuje medzi príslušnými povinnosťami týchto subjektov.

31. V druhom rade činnosti týkajúce sa používania, udržiavania a vyhodnocovania podľa znenia tohto článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia č. 995/2010 prislúchajú hospodárskym subjektom. Pokiaľ ide konkrétne o povinnosť používať SNS, formulácia použitá v článku 4 ods. 2 podľa môjho chápania

[9] Chápem to tak, že cieľom povinnosti stanovenej v článku 4 ods. 2 nariadenia č. 995/2010 je zabrániť každému osobitnému riziku, že jednotlivá zásielka dreva a výrobkov z dreva bude prvýkrát uvedená na trh ako nelegálne vyťažená. Naopak, cieľom povinnosti stanovenej v tomto článku 4 ods. 3 je všeobecnejšie zabezpečiť, aby tento SNS, uplatňovaný hospodárskym subjektom na celú jeho obchodnú činnosť, bol vhodným prostriedkom na prevenciu vzniku takýchto rizík, a najmä na odhaľovanie nedostatkov v takejto prevencii. Zjednodušene povedané, domnievam sa, že povinnosť stanovenú v článku 4 ods. 2 možno kvalifikovať ako osobitné opatrenie, ktoré sa uplatňuje na každý výrobok, ktorý je súčasťou obchodnej činnosti hospodárskeho subjektu, a ktoré je z časového hľadiska podmienené uvedením týchto výrobkov na trh. Má teda jednorazovú povahu, keďže sa musí vykonať pri každom uvedení na trh. Naopak, článok 4 ods. 3 sa týka opatrenia so všeobecnou pôsobnosťou, ktoré sa nevzťahuje na výrobok, ale na samotnú metódu. Má teda pravidelnú povahu.

[10] Právny dosah tohto rozlíšenia naznačuje, že hospodársky subjekt môže splniť povinnosti vyplývajúce z nariadenia č. 995/2010, ak používa, udržiava a vyhodnocuje SNS, aj keď je zriadený treťou osobou. Naproti tomu tieto povinnosti nespĺňa, ak práve samotný hospodársky subjekt zriadil SNS bez toho, aby ho používal, udržiaval alebo vyhodnocoval, ako to vyžaduje toto nariadenie.

[11] Pozri bod 12 vyššie.

[12] V kontexte prejednávanej veci, a najmä vzhľadom na skutkový rámec sporu vo veci samej chápem zriadenie SNS v tom zmysle, že ho vypracúva samotný hospodársky subjekt (nevylučujem však možnosť, že ho vypracovala tretia osoba, ktorá ho pripravila v mene a/alebo na účet tohto hospodárskeho subjektu).

ukladá túto povinnosť[13] bezpodmienečne iba hospodárskemu subjektu. Inak povedané, znenie tohto článku nepriznáva hospodárskemu subjektu žiadnu možnosť oslobodiť sa od tejto povinnosti jej prenesením na inú fyzickú alebo právnickú osobu.[14]

32. Vzhľadom na to, že tento článok 4 ods. 2 sa má vykladať v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010, sa zdá, že tento spoločný výklad naznačuje určitú pružnosť pri uplatňovaní niektorých prvkov SNS uvedených v tomto článku. Pokiaľ ide na jednej strane o prvok SNS súvisiaci s prijímaním „opatrení a postupov umožňujúcich prístup k informáciám týkajúcim sa dreva a výrobkov z dreva, ktoré hospodársky subjekt uvádza na trh“, treba konštatovať, že znenie článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 995/2010 neumožňuje vylúčiť, že informácie, ku ktorým musí mať hospodársky subjekt prístup, môže získať tretia osoba na účet tohto hospodárskeho subjektu.

33. Pokiaľ ide na druhej strane o prvky SNS, ktoré sa v podstate týkajú „postupov hodnotenia rizika“ v zmysle článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010, treba poznamenať, že tento článok 6 ods. 1 v písmene b) druhom pododseku prvej zarážke stanovuje, že jedno z kritérií relevantných pre hodnotenie rizík, a to zabezpečenie dodržiavania uplatniteľných právnych predpisov, môže zahŕňať certifikáciu alebo iné systémy overenia treťou stranou. Pokiaľ ide o „postupy na zmiernenie rizika“ v zmysle článku 6 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia, tento článok stanovuje, že môžu zahŕňať požiadavku overenia treťou stranou. Formulácia tohto ustanovenia písm. b) druhého pododseku prvej zarážky a ustanovenia písm. c), najmä s použitím výrazov „súčasťou môže byť“ a „môžu zahŕňať požiadavku na dodatočné informácie…a/alebo požiadavku na overenie treťou stranou“, naznačuje, že ide o možnosti ponechané na úvahu hospodárskych subjektov, ktoré sa môžu rozhodnúť, že pri uplatňovaní určitých prvkov SNS budú využívať tretie strany.[15]

34. Pripomínam, že ako bolo objasnené na pojednávaní, materská spoločnosť vykonáva postupy hodnotenia a zmierňovania rizika pre svoju dcérsku spoločnosť a poskytuje jej výsledky. Neexistenciu výslovného vylúčenia týkajúceho sa toho, aby informácie uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 995/2010 boli zhromažďované treťou osobou pre hospodársky subjekt a/alebo v jeho mene alebo aby tento hospodársky subjekt do určitej miery pri vyhodnocovaní a zmierňovaní rizika podľa článku 6 ods. 1 písm. b) a c) využil tretie osoby podľa znenia tohto článku v spojení s článkom 4 ods. 2 tohto nariadenia, nemožno vykladať tak, že umožňuje hospodárskym subjektom oslobodiť sa od svojej povinnosti používať SNS jednoduchým prístupom ku všetkým prvkom tohto SNS, ako je to v prejednávanej veci. Povinnosť používania v zmysle článku 4 ods. 2 sa má totiž podľa môjho názoru vykladať tak, že ukladá hospodárskym subjektom zodpovednosť za prijatie vhodných opatrení, aby sa zabránilo uvedeniu nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z dreva na trh, čo v konečnom dôsledku znamená aktívne konanie hospodárskeho subjektu.

35. Za týchto podmienok nemožno povoliť iba jednoduchý prístup k prvkom SNS vzhľadom na doslovný výklad článku 4 ods. 2 v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010, pretože predstavuje úplné oslobodenie hospodárskeho subjektu od povinnosti používania v zmysle týchto článkov.

[13] V tom zmysle, že táto povinnosť súvisí s prijatím opatrení na základe všetkých prvkov SNS.

[14] Treba poznamenať, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že JYSK Maďarsko je hospodárskym subjektom v zmysle nariadenia č. 995/2010, takže podľa článku 4 tohto nariadenia je povinná dodržiavať povinnosti stanovené v tomto článku.

[15] To má silný praktický vplyv najmä na hospodárske subjekty – právnické osoby, a o to viac na skupiny spoločností, ako je to v prejednávanej veci.

36. Pokiaľ ide o druhú povinnosť udržiavania a pravidelného vyhodnocovania SNS, článok 4 ods. 3 nariadenia č. 995/2010 síce stanovuje, že túto povinnosť má „každý hospodársky subjekt“, no stanovuje aj výnimku, ktorá je označená výrazom „s výnimkou“, t. j. keď hospodársky subjekt používa SNS vytvorený monitorovacou organizáciou uvedenou v článku 8 tohto nariadenia.[16] Doslovný výklad článku 4 ods. 3 nasvedčuje tomu, že používanie SNS dcérskou spoločnosťou, ak je tento SNS v podstate udržiavaný a vyhodnocovaný materskou spoločnosťou, by malo byť vylúčené, pričom sa zdá, že jediná výnimka sa týka monitorovacích organizácií.

37. Pokiaľ ide navyše o prípad, keď dcérska spoločnosť používa SNS zriadený monitorovacou organizáciou, zatiaľ čo právo na jeho používanie je priznané jej materskej spoločnosti, treba poznamenať, že táto situácia zahŕňa viac účastníkov, než nariadenie č. 995/2010 výslovne povoľuje. Takáto situácia nie je výslovne upravená ani v článku 4 ods. 2 a 3, ani v článku 6 tohto nariadenia.

38. Podľa môjho názoru preto zo znenia článku 4 ods. 2 a 3, ako aj článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 výslovne vyplýva rozsah povinností hospodárskych subjektov, konkrétne používanie SNS v tom zmysle, že hospodársky subjekt na jednej strane zodpovedá za prijatie vhodných opatrení v súlade s týmto SNS a na druhej strane za udržiavanie a vyhodnocovanie SNS, ktorých vykonávanie môže byť namiesto hospodárskeho subjektu zverené monitorovacej organizácii. Z toho tiež vyplýva, že tieto činnosti týkajúce sa používania, udržiavania a vyhodnocovania musia logicky súvisieť s hospodárskou činnosťou hospodárskeho subjektu.

B. Kontextuálny výklad

39. Pokiaľ ide o kontextuálny výklad článku 4 ods. 2 a 3, ako aj článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010, ten podľa môjho názoru umožňuje potvrdiť rozsah povinností, ktoré majú hospodárske subjekty, ako vyplýva z doslovného výkladu predmetných ustanovení.

40. Konkrétne z odôvodnenia 12 nariadenia č. 995/2010 v podstate vyplýva, že osobitné opatrenia stanovené týmto nariadením sú zacielené na správanie hospodárskych subjektov. V odôvodnení 16 sa stanovuje, že hospodárske subjekty dovážajúce drevo by mali prijať všetky potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že nelegálne vyťažené drevo a výrobky z takéhoto dreva sa neuvedú na vnútorný trh. V článku 2 ods. 2 vykonávacieho nariadenia č. 607/2012 sa stanovuje „povinnosť hospodárskeho subjektu zachovávať opatrenia… uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) [nariadenia č. 995/2010] pri každej zásielke dreva a výrobkov z dreva, *ktoré hospodársky subjekt uvádza na trh*“[17]. Článok 5 tohto vykonávacieho nariadenia navyše ukladá hospodárskym subjektom vo svojom odseku 1 povinnosť viesť primerané záznamy o zhromažďovaní informácií a uplatňovaní postupov na zmiernenie rizika, a v odseku 2 aj povinnosť v podstate preukázať, ako boli získané informácie skontrolované, ako sa dospelo k rozhodnutiu o prijatí opatrení na zmiernenie rizika a ako bol určený stupeň rizika.

41. Z tohto kontextu, ktorý podľa môjho chápania tiež vyžaduje aktívne konanie hospodárskeho subjektu, jasne vyplýva, že povinnosti vyplývajúce z nariadenia č. 995/2010 prináležia hospodárskym subjektom v súvislosti s ich obchodnou činnosťou spočívajúcou v uvádzaní dreva alebo výrobkov z dreva prvýkrát na vnútorný trh. Podľa môjho názoru z toho teda možno

[16] Podľa môjho názoru je tento rozdiel odôvodnený, pokiaľ ide o subjekt, na ktorom spočíva bremeno plnenia tejto povinnosti, vzhľadom na skutočnosť, že monitorovacia organizácia, ktorá je treťou osobou vo vzťahu k obchodnej činnosti hospodárskeho subjektu, by sa zaoberala len „rámcom“, v ktorom sú prvky tejto povinnosti zakotvené (pozri bod 27 vyššie), zatiaľ čo prijatie opatrení na základe týchto prvkov sa podľa znenia príslušných ustanovení vždy vyžaduje od hospodárskeho subjektu (pozri bod 31 vyššie).

[17] Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

vyvodiť, že dôležitým prvkom je účinnosť systému ochrany zavedeného týmto nariadením, ktorého cieľom je zabrániť uvádzaniu nelegálne vyťaženého dreva na trh. Je logické, že jeho účinnosť nie je zabezpečená, ak použitý SNS nie je vhodný pre hospodársku činnosť subjektu, t. j. ak sa neopiera o informácie týkajúce sa jeho ekonomickej činnosti.

42. Ak by sa po preskúmaní vnútroštátnym súdom malo konštatovať – ako vysvetlila JYSK Maďarsko na pojednávaní –, že SNS je prispôsobený jej obchodnej činnosti v tom zmysle, že informácie, ktoré materská spoločnosť zhromažďuje pre svoju dcérsku spoločnosť, sa skutočne týkajú výrobkov nadobúdaných touto dcérskou spoločnosťou a že posúdenie, ako aj zmierňovanie rizík sa vykonáva na základe týchto informácií, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že SNS v zmysle článku 4 ods. 2 v spojení s článkom 6 ods. 1 tohto nariadenia nepoužíva hospodársky subjekt v zmysle samotného nariadenia č. 995/2010, teda dcérska spoločnosť, ale jej materská spoločnosť. Opatrenia na základe všetkých týchto prvkov SNS totiž prijíma materská spoločnosť, pričom dcérska spoločnosť má k týmto prvkom len prístup.

43. Ako však vyplýva z bodov 40 a 41 vyššie, kontext, do ktorého patrí článok 4 ods. 2 a 3, ako aj článok 6 ods. 1, podľa môjho názoru neumožňuje hospodárskemu subjektu oslobodiť sa od tejto povinnosti tým, že jej plnenie v plnom rozsahu prenesie na akúkoľvek inú fyzickú alebo právnickú osobu. S výhradou určitej pružnosti pri uplatňovaní určitých prvkov SNS [18] je totiž hospodársky subjekt naďalej viazaný povinnosťou používať SNS, ako je opísané v bodoch 25, 26 a 34 vyššie, čo predpokladá jeho aktívne konanie.

44. V prejednávanej veci dcérska spoločnosť, ktorá samostatne vykonáva obchodnú činnosť, nemôže v súlade so systémom zavedeným nariadením č. 995/2010 preniesť rozhodovanie a vo všeobecnosti aktívne konanie, ako je posúdenie rizika a prijatie opatrení na jeho zmiernenie, na svoju materskú spoločnosť, ktorá tiež vykonáva samostatnú obchodnú činnosť. Tento systém totiž stanovuje hospodárskemu subjektu – v tomto prípade tejto dcérskej spoločnosti – povinnosť prispôsobiť svoje správanie tak, aby zabránil prvému uvedeniu nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov z takéhoto dreva na vnútorný trh.

45. Treba však poznamenať, že nariadenie č. 995/2010 stanovuje možnosť oslobodenia hospodárskeho subjektu od povinnosti udržiavať a pravidelne vyhodnocovať SNS, ak používa SNS vytvorený monitorovacou organizáciou [19]. Z kontextu článku 4 ods. 2 a 3 a článku 6 ods. 1 tohto nariadenia však jasne vyplýva, že toto oslobodenie sa vzťahuje iba na túto povinnosť udržiavania a pravidelného vyhodnocovania. Naproti tomu povinnosť používať SNS má vždy hospodársky subjekt. [20]

46. Článok 8 nariadenia č. 995/2010, ako sa uvádza v jeho názve, upravuje monitorovacie organizácie a stanovuje, že tieto organizácie môžu byť poverené udržiavaním a vyhodnocovaním svojho SNS poskytnutého hospodárskemu subjektu. Tento článok v odseku 2 stanovuje osobitné podmienky pre organizáciu na to, aby sa mohla uchádzať o uznanie za monitorovaciu organizáciu. [21] Prísne vymedzenie funkcií udržiavania a vyhodnocovania SNS zo strany iného subjektu než samotného hospodárskeho subjektu totiž vyplýva zo zodpovednosti spojenej s touto úlohou, a to zo zodpovednosti zabezpečiť, aby použitá metóda zabránila uvedeniu dreva alebo

[18] Pozri body 32 a 33 vyššie.

[19] Článok 4 ods. 3 nariadenia č. 995/2010.

[20] Ako totiž stanovuje článok 8 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 995/2010, monitorovacia organizácia „udržiava a pravidelne vyhodnocuje [SNS], ako je uvedené v článku 6, a udeľuje hospodárskym subjektom právo používať ho“.

[21] Ide v podstate o podmienky týkajúce sa právnej subjektivity a zákonného usadenia v Únii, právomocí a spôsobilosti vykonávať osobitné funkcie, ako aj neexistencie akéhokoľvek konfliktu záujmov pri výkone jej funkcií.

výrobkov vyrobených z dreva na vnútorný trh prvýkrát. Tento prístup je odôvodnený dôležitosťou ochrany pred nelegálnou ťažbou. Uvedený článok 8 ods. 1 navyše stanovuje organizáciám povinnosť overiť, či hospodárske subjekty používajú ich SNS správne, a prijať opatrenia v prípade jeho nesprávneho používania.

47. V tejto súvislosti si možno položiť otázku, či v prejednávanej veci možno preukázať analógiu medzi monitorovacou organizáciou a materskou spoločnosťou, ktorá udržiava a vyhodnocuje SNS používaný jej dcérskou spoločnosťou.[22] Je pravda, že z praktického hľadiska nemožno vylúčiť, že každý subjekt v rámci skupiny spoločností môže vzhľadom na finančné záujmy tejto skupiny zriadiť SNS a udeliť právo na jeho používanie inému subjektu tej istej skupiny, pričom zabezpečí jeho udržiavanie a vyhodnocovanie, ako by to robila monitorovacia organizácia. Je však dôležité, aby požiadavky uložené tomuto prvému subjektu neboli menej prísne ako požiadavky stanovené v článku 8 ods. 2 nariadenia č. 995/2010 pre organizácie, ktoré chcú byť uznané za monitorovacie organizácie.

48. Možno si oprávnene položiť otázku, či by subjekt v rámci skupiny spoločností, ktorý by bol vzhľadom na svoju právomoc a spôsobilosť oprávnený udržiavať a vyhodnocovať SNS, ako by to robila monitorovacia organizácia, skutočne oznámil príslušným orgánom každé významné alebo opakované porušenie zo strany subjektu skupiny, ktorému udelil právo používať SNS.[23] Je to o to neistejšie, že tieto subjekty z dôvodu úzkych väzieb v rámci tejto skupiny patria do tej istej hospodárskej jednotky. Takéto oznámenie príslušným orgánom by totiž mohlo *in fine* viesť k sankcii, ktorá by mohla ovplyvniť finančné záujmy tejto jednotky ako celku. Za takýchto okolností by uznanie, že v prejednávanej veci môže materská spoločnosť udržiavať a vyhodnocovať SNS svojej dcérskej spoločnosti, mohlo v súlade s obchodnou logikou dosahovania zisku viesť k obchádzaniu systému zavedeného nariadením č. 995/2010.

49. Okrem toho v prípade, ak dcérska spoločnosť používa SNS zriadený monitorovacou organizáciou, zatiaľ čo jej materskej spoločnosti bolo priznané právo na jeho používanie, treba zdôrazniť, že táto situácia je problematická. Ak totiž monitorovacia organizácia povolí hospodárskemu subjektu používanie SNS, preberá osobitné povinnosti, ktoré v prípade neexistencie takejto dohody nemá, a všeobecnejšie, ak o takomto používaní ani nemá vedomosť. Takéto usporiadanie je preto nezlučiteľné so systémom zavedeným nariadením č. 995/2010.

C. Teleologický výklad

50. Pokiaľ ide o teleologický výklad, je potrebné pripomenúť, že cieľom nariadenia č. 995/2010 je boj proti nelegálnej ťažbe dreva a obchodu s ním.[24] Ako akt, ktorý patrí do oblasti ochrany životného prostredia, toto nariadenie sleduje teda vo všeobecnosti iné ciele ako spoločnosti.

51. V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci je v obchodnom styku dôležité mať možnosť vykonávať cezhraničné činnosti, prispôsobovať sa podmienkam na trhu a nachádzať obchodné príležitosti, z čoho vyplýva záujem o vytvorenie skupiny spoločností, ktorá sa z hospodárskeho hľadiska na tento účel ukazuje ako výhodná, takéto úvahy sú v oblasti ochrany životného prostredia, o ktorú ide v prejednávanej veci, podľa môjho názoru málo relevantné.

[22] S výhradou preukázania tohto používania v zmysle opísanom v bodoch 25, 26 a 34 vyššie.

[23] V súlade s povinnosťami monitorovacích organizácií podľa článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 995/2010.

[24] Odôvodnenie 31 nariadenia č. 995/2010.

52. Je síce pravda, že vzťah medzi ochranou životného prostredia a rozvojom spoločností je potrebné vnímať tak, aby sa zbytočne neobmedzoval ich rast na vnútornom trhu. Napríklad by sa malo zabrániť tomu, aby sa hospodárskym subjektom ukladali zbytočné administratívne náklady na zavedenie nových SNS, ak už používajú systémy, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia č. 995/2010.[25] Je tiež nevyhnutné poskytovať technickú pomoc malým a stredným podnikom a uľahčiť výmenu informácií, aby mohli plniť povinnosti v oblasti ochrany životného prostredia vyplývajúce z tohto nariadenia.[26] Zohľadnenie záujmov spoločností, najmä finančných výhod, ktoré im plynú z používania rovnakého SNS, však v žiadnom prípade nesmie prevažovať nad záujmami ochrany životného prostredia ani oslobodiť hospodárske subjekty od povinnosti vykonávať náležitú starostlivosť v súlade s požiadavkami stanovenými v uvedenom nariadení.

53. V tejto súvislosti opatrenia zavedené nariadením č. 995/2010 majú za cieľ dosiahnuť výsledok, ktorý je v súlade s cieľmi sledovanými týmto nariadením. Hospodárske subjekty majú totiž „prijať príslušné kroky, aby sa zabezpečilo, že nelegálne vyťažené drevo a výrobky z takéhoto dreva, sa neuvedú na vnútorný trh…prostredníctvom systému opatrení a postupov, aby minimalizovali riziko, že na vnútorný trh uvedú nelegálne vyťažené drevo a výrobky z takéhoto dreva“[27]. Inými slovami, hospodárske subjekty sú povinné v rámci svojej obchodnej činnosti dosiahnuť konkrétny výsledok, a to znížiť na zanedbateľnú úroveň riziko uvedenia dreva a výrobkov z dreva pochádzajúceho z nelegálnej ťažby na trh. Povinnosť vykonávať náležitú starostlivosť podľa článku 4 ods. 2 a 3, ako aj článku 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 je teda podobná povinnosti dosiahnuť výsledok.

54. Na jednej strane povinnosť používať SNS treba považovať za splnenú, ak je hospodársky subjekt spôsobilý preukázať, že toto používanie mu umožnilo dosiahnuť zamýšľaný výsledok, pričom uvedie, ako získané informácie skontroloval podľa kritérií stanovených v článku 6 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia, ako sa dospelo k rozhodnutiu o prijatí opatrení na zmiernenie rizika a ako hospodársky subjekt určil stupeň rizika.[28]

55. Na druhej strane povinnosť udržiavať a pravidelne vyhodnocovať SNS s cieľom dosiahnuť očakávané výsledky možno považovať za splnenú, ak sa na základe príslušnej dokumentácie preukáže, že pravidelné kontroly vykonával buď samotný hospodársky subjekt, alebo monitorovacia organizácia[29] s cieľom overiť správne fungovanie SNS v súlade s nariadením č. 995/2010.

56. Tento záver podporuje okolnosť, že porušenie zákazu uvádzania nelegálne vyťaženého dreva alebo výrobkov z neho na vnútorný trh podlieha sankciám stanoveným členskými štátmi.[30] Sankcie sa však týkajú hospodárskych subjektov v zmysle nariadenia č. 995/2010, keďže práve na ne sa vzťahujú povinnosti stanovené týmto nariadením.

57. Komisia však vysvetľuje, že história vzniku nariadenia č. 995/2010 svedčí o vôli ponechať hospodárskym subjektom určitú flexibilitu, pokiaľ ide o výber SNS. Z návrhu tohto nariadenia totiž vyplýva, že hoci európsky normotvorca zamýšľal na prvý pohľad uložiť hospodárskym

[25] Odôvodnenie 18 nariadenia č. 995/2010.

[26] Odôvodnenie 25 nariadenia č. 995/2010.

[27] Odôvodnenie 16 nariadenia č. 995/2010.

[28] Článok 5 ods. 2 vykonávacieho nariadenia č. 607/2012.

[29] Pokiaľ ide o túto monitorovaciu organizáciu, treba poznamenať, že táto organizácia podlieha pravidelným kontrolám zo strany príslušných orgánov podľa článku 8 ods. 4 nariadenia č. 995/2010.

[30] Odôvodnenie 27, článok 4 ods. 1 a článok 19 nariadenia č. 995/2010.

subjektom prísnejšiu povinnosť, a to zriadenie SNS,[31] od tohto úmyslu sa v priebehu legislatívneho procesu upustilo, pričom hospodárskym subjektom bola ponechaná možnosť vybrať si medzi svojím vlastným systémom, SNS poskytovaným monitorovacou organizáciou alebo systémom poskytovaným treťou osobou.[32]

58. Podľa môjho názoru – na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia – však táto možnosť využiť SNS poskytnutý treťou osobou, ktorá nie je monitorovacou organizáciou – v tomto prípade je iným subjektom v rámci skupiny spoločností –, nemôže oslobodiť hospodársky subjekt od jeho povinnosti udržiavať a vyhodnocovať tento SNS. Ako bolo uvedené vyššie,[33] takýto výklad by bol v rozpore tak so znením, ako aj s kontextom dotknutých ustanovení, podľa ktorých tieto povinnosti môžu prevziať len kontrolné organizácie uznané Komisiou a pravidelne kontrolované príslušnými orgánmi členských štátov. Z toho vyplýva, že cieľ normotvorcu neuložiť hospodárskym subjektom povinnosť zriadiť SNS sa neodráža v jeho rozhodnutí oslobodiť ich od povinnosti udržiavať a vyhodnocovať SNS, ktorý používajú. Podľa môjho názoru dosiahnutie tohto cieľa treba chápať ako možnosť využiť SNS stanovené v nariadení č. 995/2010, ako sú systémy dohľadu podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo dobrovoľné mechanizmy nepretržitého zabezpečenia informácií o pôvode, za predpokladu, že tieto systémy spĺňajú požiadavky tohto nariadenia,[34] teda SNS, ktoré svojou povahou nie sú zriadené subjektmi, ktoré ich používajú.

59. Túto možnosť nemožno vzhľadom na ciele nariadenia č. 995/2010 chápať tak, že ponecháva možnosť jednoduchého prístupu k SNS, ktorý poskytuje akákoľvek tretia osoba, vrátane tretej osoby patriacej do tej istej skupiny spoločností, ktorá tento SNS udržiava a vyhodnocuje. Vzhľadom na ciele tohto nariadenia nemožno prijať ani záver, že prístup dcérskej spoločnosti k prvkom SNS zriadeného monitorovacou organizáciou, pričom právo na jeho používanie bolo udelené materskej spoločnosti, je nevyhnutný aj z vyššie uvedených dôvodov.[35]

60. Na doplnenie tiež poznamenávam, že je pravda, že vnútroštátny súd odkazuje na situáciu, ktorá sa týka materskej spoločnosti na jednej strane a jej dcérskej spoločnosti na strane druhej. Považujem však za dôležité, ako som už viackrát uviedol vo vyššie uvedených úvahách, aby sa závery, ktoré treba vyvodiť z prejednávanej veci, neobmedzovali len na toto hospodárske prepojenie spájajúce tieto dva subjekty. Vo všeobecnosti sa musia uplatňovať na všetky väzby a usporiadania existujúce v rámci skupín spoločností. Nariadenie č. 995/2010 totiž nedefinuje pojem „materská spoločnosť“ (ani pojem „dcérska spoločnosť“), ale pojem „hospodársky subjekt“ v závislosti od obchodnej činnosti, ktorú vykonáva, a nie v závislosti od hospodárskych väzieb, ktoré má s inými subjektmi. Z právneho hľadiska sa mi pri riešení predmetnej situácie teda zdá odôvodnenejšie prijať prístup, ktorý sa neobmedzuje výlučne na vzťah „materská – dcérska spoločnosť“, najmä z dôvodov riadneho výkonu spravodlivosti.[36]

[31] Pozri článok 3 ods. 2 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich drevo a výrobky z dreva na trh, KOM(2008) 644 v konečnom znení zo 17. októbra 2008.

[32] Odôvodnené stanovisko Rady k jej pozícii v prvom čítaní, medziinštitucionálny spis: 2008/0198 (COD), 5885/4/10 REV 4 ADD 1.

[33] Pozri body 24 až 38 a body 40 až 49 vyššie.

[34] Článok 4 ods. 3 druhá veta nariadenia č. 995/2010.

[35] Povinnosti týkajúce sa uplatňovania náležitej starostlivosti boli ešte posilnené prijatím nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Ú. v. EÚ L 150, 2023, s. 206), ktoré v súčasnosti okrem iného vo svojom článku 12 stanovuje povinnosť „zriadenia“ systémov náležitej starostlivosti hospodárskymi subjektmi. Ako potvrdila Komisia na pojednávaní, hospodárske subjekty podľa tohto nového nariadenia podliehajú prísnejším povinnostiam náležitej starostlivosti. Táto zmena bola v podstate podmienená konštatovaním obmedzenej účinnosti pravidiel stanovených nariadením č. 995/2010 vo vzťahu tak k hospodárskym subjektom, ako aj k monitorovacím organizáciám.

[36] Tento prístup nie je v rozpore so zásadou *one case at a time*, ale jeho cieľom je jednoducho identifikovať prvky, ktoré majú skutočný právny význam pre odpoveď na prejudiciálnu otázku položenú Súdnemu dvoru v prejednávanej veci.

61. Napokon skutočnosti, ktoré som uviedol vyššie, považujem za dostatočné na zodpovedanie otázky, ktorú Súdnemu dvoru položil vnútroštátny súd. Nie je teda potrebné skúmať tvrdenia účastníkov konania, pokiaľ ide o otázku, či vnútroštátne predpisy týkajúce sa náležitej starostlivosti predstavujú posilnené ochranné opatrenia v zmysle článku 193 ZFEÚ. Táto analýza sa mi zdá o to menej nevyhnutná, že národný úrad, ako potvrdil na pojednávaní, vytýka spoločnosti JYSK Maďarsko porušenie povinnosti, ktorá jej ako hospodárskemu subjektu vyplýva z článku 4 ods. 2 v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že ustanovenia článku 4 ods. 2 a 3 v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 995/2010 sa majú vykladať v tom zmysle, že sú nezlučiteľné so skutočnosťou, že hospodársky subjekt, ktorý je spoločnosťou patriacou do skupiny spoločností, má prístup k prvkom SNS uvedeným v článku 6 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý udržiava a vyhodnocuje iná spoločnosť tej istej skupiny, alebo ktorý zriadila monitorovacia organizácia uvedená v článku 8 tohto nariadenia a používa ho táto iná spoločnosť. Hoci nie je vylúčená možnosť určitého využitia tretej strany pri uplatňovaní prvkov SNS v zmysle článku 6 ods. 1, hospodársky subjekt musí pri prijímaní opatrení v súlade s týmto SNS aktívne konať. Samotný prístup k prvkom tohto SNS je však nezlučiteľný s požiadavkami, ktoré vyplývajú z toho istého nariadenia.

IV. Návrh

63. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko), takto:

Ustanovenia článku 4 ods. 2 a 3 v spojení s článkom 6 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

sú nezlučiteľné so skutočnosťou, že hospodársky subjekt, ktorý je spoločnosťou patriacou do skupiny spoločností, má prístup k prvkom systému náležitej starostlivosti, uvedeným v článku 6 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý udržiava a vyhodnocuje iná spoločnosť tej istej skupiny, alebo ktorý zriadila monitorovacia organizácia uvedená v článku 8 tohto nariadenia a používa ho táto iná spoločnosť.